

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku Banku Spółdzielczego w O.
przy uczestnictwie Gminy R.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 21 grudnia 2018 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek uczestniczki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym

od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Bank Spółdzielczy w O. powołał się na istotne zagadnienie prawne i potrzebę wykładni przepisów „(...) związanych z zasiedzeniem współwłasności nieruchomości wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów”. Wskazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ w stosunku do nieruchomości objętej wnioskiem o zasiedzenie nie zostały zakończone postępowania administracyjne, związane z jej bezprawną komunalizacją.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania określonego problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on istotne znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólnejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych wariantów interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., i z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga z kolei wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje

wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.).

Analiza lakonicznego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała przyjąć, by skarżący wykazał twierdzone przyczyny kasacyjne. Podkreślenia wymaga przy tym, że orzekając o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy bada wyłącznie przyczyny kasacyjne i ich motywy, nie wnika natomiast w uzasadnienie podstaw kasacyjnych, których ocena jest warunkowana uprzednią pozytywną decyzją w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., z dnia 18 marca 2015 r., III CSK 412/14, niepubl., i z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne zostało zredagowane w sposób ogólnikowy, z całkowitym pominięciem poglądów judykatury; nie wskazano w nim także możliwych dróg jego rozstrzygnięcia, przemawiających na ich rzecz jurydycznych argumentów ani nie wyjaśniono, z jakich przyczyn zarysowana wątpliwość powinna zostać uznana za „istotną” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie przytoczył również żadnych orzeczeń sądowych, które mogłyby dowodzić istnienia rozbieżności w orzecznictwie, mogących uzasadniać potrzebę dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni prawa, przy czym we wniosku nie wskazano nawet konkretnego przepisu prawnego, do którego wykładnia ta miałyby się odnosić. W związku z tym, jedynie na marginesie należało zwrócić uwagę, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat zasiedzenia fizycznej części nieruchomości oraz ułamkowego udziału we współwłasności w związku ze współposiadaniem nieruchomości przez kilka osób (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1978 r., III CZP 96/77, OSNCP 1978, nr 11, poz. 175, z dnia 15 marca 1989 r., III CZP 14/89, OSNC 1990, nr 2, poz. 27 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1973 r., I CR 413/73, niepubl., z dnia 19 stycznia 1988 r., III CRN 459/87, niepubl., i z dnia 21 stycznia 2009 r., III CSK 229/08, niepubl.).

Za niezrozumiały należało uznać wywód wniosku w zakresie mającym służyć wykazaniu oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Jeżeli w ocenie skarżącego istniały podstawy do zawieszenia postępowania o stwierdzenie zasiedzenia w związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi lub sądowoadministracyjnymi, to kwestię tę można ewentualnie rozważać w kontekście naruszenia art. 177 § 1 pkt 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., względnie art. 177 § 1 pkt 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. Zarzuty takie nie zostały jednak podniesione w podstawach skargi kasacyjnej, toteż kwestia ta pozostawała w ogólności poza kognicją Sądu Najwyższego (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Nie mogła ona tym bardziej służyć wykazaniu, że zaskarżone rozstrzygnięcie jest ewidentnie i w sposób widoczny *prima facie* nieprawidłowe, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek uczestniczki Gminy R. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego oddalono, ponieważ z materiału sprawy wynikało, że nie złożyła ona odpowiedzi na skargę kasacyjną w rozumieniu art. 398⁷ § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, niepubl. i z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, niepubl.).

jw